

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา

โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๑/๒๕๖๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

อ.พ. ๖๓/๒๕๖๑

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา

โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒))

๑.๒ เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....๖๖.....

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวม จำนวน ๕ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

- แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ในศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์ ในกรณีที่ผู้พิพากษาคคนใดมีความเห็นแย้ง ก็ให้เขียนใจความแห่งความเห็นแย้งและเหตุผลของตนกลัดไว้ในสำนวน (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒) วรรคหนึ่ง)

- แก้ไขเพิ่มเติมให้ในกรณีที่ประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี เห็นสมควร หรือกรณีที่มีกฎหมายกำหนดไว้ ให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีเรื่องใดโดยที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี สำหรับจำนวนองค์ประชุมในที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนผู้พิพากษาในศาลนั้นหรือในแผนกคดีที่มีการประชุม โดยคำวินิจฉัยให้เป็นไปตามเสียงข้างมากและถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด และในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒) วรรคสอง ถึงวรรคห้า)

- กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบถึงกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๑.๔ ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้พิพากษาให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น จึงเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมจะมีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างละเอียดรอบคอบและเที่ยงธรรม ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๒. ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำให้การพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้นและทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถอำนวยความยุติธรรมได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วสมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรม รวมทั้งการพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทยให้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งถือว่ามีความคุ้มค่าในแง่งบประมาณที่ใช้และไม่เป็นภาระสร้างภาระให้แก่ประชาชนแต่อย่างใด และประชาชนไม่ถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๕ สำนักงานศาลยุติธรรม ได้ทำการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ แล้ว (ดังปรากฏอยู่ในส่วนข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ หัวข้อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน้า - ๑ - ถึง - ๖ -)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตุลาคม ๒๕๖๑

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ผาสุข	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวธนพร เกิดผล	นิติกรปฏิบัติการ
นายทศวิมล เกียรติทัตต์	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวศิริพร แซ่ลี	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย	โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๘๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๒ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดี

ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว) ๕

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา

โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

- การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย - ๑ -
- หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) - ๗ -
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) และร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมเพื่อออกระเบียบกำหนดเบี้ยประชุมสำหรับข้าราชการตุลาการซึ่งเข้าร่วมการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา) เรื่องเสร็จที่ ๑๐๒๑ - ๑๐๒๒/๒๕๖๑ - ๑๖ -
- ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๒๐ -

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

- : ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) (๑)
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๘๑๖ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (๕)
- : ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๖)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๗)
- : สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดี
ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) (๑๐)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของ

ร่างพระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา

โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา
โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒))

๑.๒ เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)
 (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. มาตรารักษาการ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ในกรณีที่ผู้พิพากษาคนใด มีความเห็นแย้ง ก็ให้เขียนใจความแห่งความเห็นแย้งและเหตุผลลัดไว้ในสำนวน กำหนดหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา โดยให้มีการวินิจฉัย ปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาได้ และกำหนดเกี่ยวกับจำนวน องค์ประชุม มติ และการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒))

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓* ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยผู้พิพากษา หลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก ในศาลชั้นต้นและ ศาลชั้นอุทธรณ์ ถ้าผู้พิพากษาคนใดมีความเห็นแย้งก็ให้ผู้พิพากษานั้นเขียนใจความแห่งความเห็นแย้ง และเหตุผลของตนลัดไว้ในสำนวน

* มาตรา ๑๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กำหนดเกี่ยวกับการนั่งพิจารณาในกรณีที่มีการคัดค้าน ผู้พิพากษา (โปรดดูรายละเอียดในภาคผนวก)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ถ้าประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี เห็นสมควร จะให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดในคดีเรื่องใดโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ก็ได้ หรือถ้ามีกฎหมายกำหนดให้วินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีเรื่องใดโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี แล้วแต่กรณี

ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกานั้น ให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคน ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้พิพากษาในศาลนั้นหรือในแผนกคดีที่มีการประชุม และให้ประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกา ประธานแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี หรือผู้ทำการแทน เป็นประธาน

คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามี คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่ง ต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใด ได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณาก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย”

๖.๒ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
.....

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หมายเหตุ
	<p style="text-align: center;"> ร่าง พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. </p> <hr style="width: 10%; margin: auto;"/> <p style="text-align: center;"> </p>	

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หมายเหตุ
	<p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า</p> <p>“พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p>	
	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	
<p>มาตรา ๑๔๐ การทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้ดำเนินการตามข้อบังคับต่อไปนี้</p> <p>(๑) ศาลจะต้องประกอบครบถ้วนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยเขตอำนาจศาลและอำนาจผู้พิพากษา</p> <p>(๒) ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยผู้พิพากษาหลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก จำนวนผู้พิพากษาฝ่ายข้างมากนั้น ในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ ต้องไม่น้อยกว่าสองคน และในศาลฎีกาไม่น้อยกว่า</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๒) ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยผู้พิพากษาหลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก ในศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ ถ้าผู้พิพากษาคคนใดมีความเห็นแย้งก็ให้ผู้พิพากษาคคนนั้นเขียนใจความแห่งความเห็นแย้ง</p>	<p>- แก้ไขถ้อยคำว่า “ศาลอุทธรณ์” เป็น “ศาลชั้นอุทธรณ์” ให้สอดคล้องกับพระธรรมนูญศาลยุติธรรม</p> <p>- กรณีคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยผู้พิพากษาหลายคนในศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ การที่ผู้พิพากษาคคนใดมีความเห็นแย้ง ควรให้ผู้พิพากษาคคนนั้นเขียนใจความแห่งความเห็นแย้งและเหตุผลของตน</p>

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หมายเหตุ
<p>สามคน ในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ถ้าผู้พิพากษาคนใดมีความเห็นแย้งก็ให้ผู้พิพากษาคคนนั้นเขียนใจความแห่งความเห็นแย้งของตนกลัดไว้ในสำนวน และจะแสดงเหตุผลแห่งข้อแย้งไว้ด้วยก็ได้</p> <p>ในศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ถ้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ หรือประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณีเห็นสมควร จะให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดในคดีเรื่องใด โดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้ หรือถ้ามีกฎหมายกำหนดให้วินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีเรื่องใด โดยที่ประชุมใหญ่ก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่</p> <p>ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๓ ที่ประชุมใหญ่นั้น สำหรับศาลอุทธรณ์ให้ประกอบด้วยอย่างน้อยผู้พิพากษาหัวหน้าคณะไม่น้อยกว่า ๑๐ คน สำหรับศาลฎีกาให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนผู้พิพากษาแห่งศาลนั้น และให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ หรือประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี หรือผู้ทำการแทน เป็นประธาน</p>	<p>และเหตุผลของตนกลัดไว้ในสำนวน</p> <p>ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ถ้าประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณีเห็นสมควร จะให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดในคดีเรื่องใด โดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีก็ได้ หรือถ้ามีกฎหมายกำหนดให้วินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีเรื่องใด โดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี แล้วแต่กรณี</p> <p>ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกานั้น ให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้พิพากษาในศาลนั้นหรือในแผนกคดีที่มีการประชุม และให้ประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกา ประธานแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี หรือผู้ทำการแทน เป็นประธาน</p>	<p>กลัดไว้ในสำนวนด้วยเพื่อให้ผู้พิพากษาที่ทำความเห็นแย้งรับผิดชอบในความเห็นดังกล่าวของตนโดยการแสดงเหตุผลให้ถูกต้องตามหลักนิติธรรม</p> <p>- กำหนดให้อำนาจแก่ประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกาในการนำปัญหาข้อกฎหมายหรือปัญหาสำคัญแห่งคดีอื่นใดที่สมควรได้รับการวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา และที่ประชุมแผนกคดี เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น</p> <p>- แก้ไขจำนวนองค์ประชุมในที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้พิพากษาในศาลนั้นหรือในแผนกคดีที่มีการประชุม</p>

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หมายเหตุ
<p>คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p> <p>ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งได้ด้วย</p> <p>(๓) การอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อ่านข้อความทั้งหมดในศาลโดยเปิดเผย ตามเวลาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายนี้ ต่อหน้าคู่ความทั้งสองฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลจดลงไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือในรายงานซึ่งการอ่านนั้น และให้คู่ความที่มาศาลลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ</p> <p>ถ้าคู่ความไม่มาศาล ศาลจะงดการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลจดแจ้งไว้ในรายงาน และให้ถือว่าคำพิพากษา</p>	<p>คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด</p> <p>ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย”</p>	<p>- เพิ่มคำว่า “แผนกคดี”</p> <p>- เพิ่มคำว่า “แผนกคดี”</p>

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	หมายเหตุ
<p>หรือคำสั่งนั้นได้อ่านตามกฎหมายแล้ว เมื่อศาลที่พิพากษาคดี หรือที่ได้รับคำสั่ง จากศาลสูงให้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งตามบทบัญญัติในมาตรานี้ วันใด ให้ถือว่าวันนั้นเป็นวันที่พิพากษาหรือมีคำสั่งคดีนั้น</p>		
	<p>มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบถึง กระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณา ของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>บทเฉพาะกาลเพื่อรองรับกระบวนการพิจารณาของศาล ที่ได้กระทำไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>
	<p>มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา

โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*

๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้^๑

๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องแนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดให้มีการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้^๒

๒.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ผ่านช่องทาง ดังนี้

(๑) ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย

(๒) การประชุมเพื่อพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายของสำนักงานศาลยุติธรรม โดยที่ มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้

* เรียบเรียงโดย นายทศวิมล เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

^๑ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

^๒ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ระหว่างวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น ๑๕ วัน

คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการศาลยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับงานบริหารราชการและงานธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรม ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน และประเพณีปฏิบัติของทางราชการศาลยุติธรรม และ (๒) ของมาตราดังกล่าวกำหนดให้ ก.บ.ศ. มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบในการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนของศาลยุติธรรม ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว

๒.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมได้รับจัดให้มีการฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น ๑๕ วัน

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)

- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

๒.๓ พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมได้แจ้งการประกาศการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปยังหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อแจ้งให้ผู้พิพากษา ข้าราชการศาลยุติธรรม บุคลากรในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมและบุคคลทั่วไป เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ตามวันเวลาดังกล่าวข้างต้น

๒.๔ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น/ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น/คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดประเด็นการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ หลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)
- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

ประเด็นที่ ๒ กำหนดองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)
- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

ประเด็นที่ ๓ กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)
- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

ประเด็นที่ ๔ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)
- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

๒.๕ ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น และการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ประเด็นที่ ๑ หลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา

- เห็นชอบ เนื่องจากเป็นการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการในการประชุมใหญ่และประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบ

วิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดีให้มีความรอบคอบ เป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าการพิจารณาของศาลยุติธรรมได้มีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างละเอียด รอบคอบ และเที่ยงธรรม

ประเด็นที่ ๒ กำหนดองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

- ไม่มีข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่ ๓ กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย

- มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๖ คน จากจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด ๑๐๓ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘) เห็นว่า การให้วินิจฉัยคดีโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีนั้นไม่ควรตัดสิทธิในการนำคดีเข้าที่ประชุมใหญ่ได้แม้จะได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมแผนกคดีแล้วก็ตาม เพราะเป็นการกระทบหลักการพิจารณาคดีโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา ซึ่งเป็นการวางหลักกฎหมายสำคัญที่มีผลกระทบต่อสังคม ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติเป็นเวลาช้านาน

คำชี้แจง

การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้ แม้ที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแห่งคดีแล้วก็ไม่ได้ตัดสิทธิที่จะนำเข้าเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแต่อย่างใด เพียงแต่กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีเท่านั้น

ประเด็นที่ ๔ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

- ไม่มีข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน

ผลกระทบจากการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีดังนี้^๓

ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก

ไม่มี

- เชิงลบ

ไม่มี

ด้านสังคม

- เชิงบวก

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้เป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาอันจะส่งผลดีต่อสังคมทำให้เป็นหลักประกันว่า การดำเนินคดีในศาลต้องเป็นไปโดยสุจริต คุ่มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล และสร้างความเชื่อมั่นต่อการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม เนื่องจากการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและการประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นการปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเป็นพิเศษในการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาสำคัญ ทำให้คดีมีความยุ่งยากซับซ้อนและมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายหรือปัญหาสำคัญแห่งคดีได้รับการวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดี ดังนั้น การแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาจะส่งผลให้การพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น และทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสามารถอำนวยความยุติธรรมได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรม

- เชิงลบ

ไม่มี

^๓ การวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมายร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชนทางเว็บไซต์ของสำนักงานศาลยุติธรรม ผ่านเว็บไซต์ (www.coj.go.th) ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานศาลยุติธรรมได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว เห็นควรยื่นตามร่างพระราชบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ แล้ว

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

สำนักงานศาลยุติธรรม

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา โดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาได้

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

โดยที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมได้ออกประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง จัดตั้งแผนกในศาลฎีกา และประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง จัดตั้งแผนกในศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค ให้มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีประเภทต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นการเฉพาะตามบทบัญญัติแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ทำให้คดีแต่ละประเภท นอกเหนือจากไปจากคดีแพ่งและคดีอาญาทั่วไปเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นจำนวนมาก ประกอบกับปัจจุบันคดีมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาข้อกฎหมายหรือปัญหาสำคัญแห่งคดีอื่นใดที่สมควรได้รับการวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวก จึงสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ ด้วย

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้เป็นการแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาตามมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๙ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

ไม่มีทางเลือกอื่น

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๐ (๒)

๑.๕ การกึ่งนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

ทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดี

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

การพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

การพิจารณาพิพากษาคดีคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

ภารกิจนี้ไม่สามารถให้เอกชนทำได้ เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

ภารกิจนี้ไม่สามารถทำร่วมกับเอกชนได้ เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ภารกิจนี้ไม่สามารถทำร่วมกับหน่วยงานอื่นได้ เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะเกิดประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

ภารกิจนี้ไม่สามารถให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำได้ เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่อง การพิจารณาพิพากษาคดี

หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่อง.....

ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง ข้อ ๑.๑.๓ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม ตามหลักนิติธรรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง.....

แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง.....

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่สามารถใช้มาตรการทางบริหารได้ เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งเป็นอำนาจและหน้าที่ของศาลยุติธรรม

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

มาตรการทางการบริหารไม่มีผลบังคับเป็นกฎหมาย

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม มีผลใช้บังคับกับประชาชนทั่วประเทศ

ททยอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....

ใช้บังคับเป็นบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด.....

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมายวิธีพิจารณาความให้สอดคล้องกับโครงสร้างและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม (ข้ามไปข้อ ๓.๗)

กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)

ส่งเสริม

ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบการอนุมัติ การอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็น อย่างไร.....

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่.....
อย่างไร.....

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่.....

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่.....

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่.....

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่

- ไม่มีการใช้ระบบคณะกรรมการ

มีความจำเป็นอย่างไร

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี

หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

ระบบผสม

ไม่มีการกำหนดโทษ

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

ไม่มีการกำหนดโทษ

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

ไม่มีการกำหนดโทษ

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน หรือไม่

ไม่มี

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ไม่มี

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้บังคับกฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง ได้แก่ ประชาชน

ผู้มีบรรดาศักดิ์ในศาล

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก

ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

ไม่มี

- เชิงลบ

ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ไม่มี

ด้านสังคม

- เชิงบวก

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้เป็น การแก้ไขหลักเกณฑ์ การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุม แผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาอันจะส่งผลดีต่อสังคมทำให้เป็นหลักประกันว่า การดำเนินคดีในศาล ต้องเป็นไปโดยสุจริต คุ่มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล และสร้างความเชื่อมั่นต่อการพิจารณาพิพากษาคดี ของศาลและกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม เนื่องจากการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและ การประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นการปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเป็นพิเศษ ในการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาสำคัญ ทำให้คดีมีความยุ่งยากซับซ้อนและมีประเด็น ปัญหาข้อกฎหมายหรือปัญหาสำคัญแห่งคดีได้รับการวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดี ดังนั้น การแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและให้มีการ วินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาจะส่งผลให้การพิจารณาพิพากษา และการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น และทำให้ การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวก ยุติธรรม

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

ไม่มี

- เชิงลบ

ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ไม่มี

ด้านอื่น ๆ

- เชิงบวก

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก.....

- เชิงลบ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ.....

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

ไม่มี

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

ความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดย ที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดี

ของผู้พิพากษาให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น จึงเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม มีการพิจารณาพิพากษารวดคดีเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างละเอียดรอบคอบ และเที่ยงธรรม

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว สมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

การพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว สมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

ไม่มี

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้เป็นการช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำให้การพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้นและทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถอำนวยความยุติธรรมได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรม

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่ต้องใช้

ไม่มีความต้องการกำลังคนเพิ่ม เนื่องจากการประชุมใหญ่และประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

ไม่มี

(ค) งบประมาณที่ต้องใช้ในระยะเวลาห้าปีแรก โดยแยกเป็นงบดำเนินการและงบลงทุน

การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ก่อภาระงบประมาณ

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

ไม่มีการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> และกองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ <http://www.iprd.coj.go.th> และเมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะมีหนังสือเวียนถึงส่วนราชการต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์เพิ่มเติม

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลยุติธรรม

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่

ประธานศาลฎีกา เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เนื่องจาก

ร่างกฎหมายนี้เป็นการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลยุติธรรม จึงจำเป็นที่จะให้ประมุขของศาลยุติธรรมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง

แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

ไม่มี

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

ไม่มี

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

ไม่มี

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๙ การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่

ไม่มี

๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่ประชาชนเกินสมควรอย่างไร

ไม่มี

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น

ไม่มีการรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

กระทรวงการคลัง

สำนักงานประมาณ

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ

ประชาชนทั่วไป

องค์กรอื่น ได้แก่

เพื่อให้การตรากฎหมายของศาลยุติธรรมสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ สำนักงานศาลยุติธรรมได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> หรือเว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น หรือเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายระหว่างวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมีกำหนดระยะเวลา ๑๕ วัน

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดหลักการคุ้มครองกันตุลาการและปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม) และได้ดำเนินการเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> หรือเว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น หรือเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

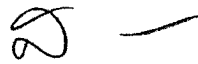
จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละเรื่อง
- พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา

จัดทำร่างกฎหมาย ปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นแนบท้าย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

(นายสรารุช เบญจกุล)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

วันที่ ๒๖ ก.ค. ๒๕๖๑

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

ส่วนพัฒนากฎหมาย

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๑๓ ๘๓๗๓ (สมยศฯ)

โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

เรื่องเสรีจที่ ๑๐๒๑ - ๑๐๒๒/๒๕๖๑

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) และร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เพื่อออกระเบียบกำหนดเบี้ยประชุมสำหรับข้าราชการตุลาการซึ่งเข้าร่วมการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๘๙๙๙ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด) ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวงการคลัง ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป และให้สำนักงานศาลยุติธรรมรับข้อสังเกตของสำนักงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานกิจการยุติธรรม) และผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำเป็นบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ

สำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาและให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด) โดยมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ดังนี้

๑.๑ ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการในการประชุมใหญ่และการประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ ในประเด็น ดังต่อไปนี้

๑.๑.๑ กำหนดให้ผู้พิพากษาที่มีความเห็นแย้งต้องเขียนใจความแห่งความเห็นแย้งและเหตุผลของตนกลัดไว้ในสำนวนด้วย

๑.๑.๒ มีการระบุถ้อยคำเพิ่มเติมให้รวมถึงที่ประชุมแผนกคดีด้วยซึ่งจะเป็นการสอดคล้องกับการแบ่งส่วนราชการของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาในปัจจุบันซึ่งมีการแบ่งออกเป็นแผนกคดีต่าง ๆ

๑.๑.๓ เปลี่ยนแปลงองค์ประชุม โดยให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้พิพากษาในศาลนั้นหรือในแผนกคดีที่มีการประชุม

๑.๒ กำหนดให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมดังกล่าวได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และกระทรวงยุติธรรม เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ กระทรวงการคลัง เห็นชอบกับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ แต่มีข้อสังเกตว่า เนื่องจากมีระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยเบี้ยประชุมในการประชุมใหญ่และการประชุมแผนกคดีในศาลฎีกาและศาลชั้นอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๑๗ (๑) กำหนดเรื่องเบี้ยประชุมในการประชุมใหญ่และการประชุมแผนกคดีในศาลฎีกาและศาลชั้นอุทธรณ์ไว้แล้ว การที่ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๓ วรรคหก บัญญัติให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมประชุมในที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา ได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนดนั้น จึงอาจต้องพิจารณาว่า ควรมิบบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องเบี้ยประชุมตามร่างมาตรา ๓ วรรคหก อีกหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนของกฎหมายและปัญหาในทางปฏิบัติ

๒.๓ สำนักงบประมาณ มีข้อสังเกตว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการและสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา โดยกำหนดหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ รวมถึงกำหนดให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมได้รับเบี้ยประชุมดังกล่าวเป็นการระดมความคิดเห็นของผู้พิพากษา ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์สูงยิ่งในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีอย่างอิสระ โดยมีลักษณะเป็นงานประจำที่มีระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนเป็นการเฉพาะตามความเหมาะสมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้แล้ว รวมทั้งการกำหนดให้ได้รับเบี้ยประชุมทั้งองค์ประชุมและผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนอาจส่งผลต่อภาระงบประมาณในระยะยาว ดังนั้น การกำหนดให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมประชุมที่ไม่ใช่ผู้พิพากษาได้รับเบี้ยประชุม สำนักงานศาลยุติธรรมควรคำนึงถึงความเหมาะสมของภาระงานในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่จะต้องเป็นไปโดยรวดเร็ว เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่มีลักษณะการขัดกัน

แห่งผลประโยชน์และความซ้ำซ้อนของการได้รับคำตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ตลอดจนความเหลื่อมล้ำในภาพรวมของระบบคำตอบแทนบุคลากรภาครัฐอันหมั่นหมั่นที่อาจขัดต่อหลักความเป็นธรรมทางสังคมด้วย

๓.สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นควรให้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติแยกออกเป็น ๒ ฉบับ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างฯ ที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ ดังนี้

(๑.๑) ตัดถ้อยคำที่ระบุถึงจำนวนผู้พิพากษาฝ่ายข้างมากในการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งในกรณีที่คำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยผู้พิพากษาหลายคน จากเดิมที่กำหนดไว้ว่า “ในศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์ต้องไม่น้อยกว่าสองคนและในศาลฎีกาไม่น้อยกว่าสามคน” ออกโดยให้เหลือเฉพาะคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมากเท่านั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น และให้เป็นไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

(๑.๒) กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย

(๑.๓) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

(๒) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยนำหลักการเกี่ยวกับการกำหนดเบี้ยประชุมสำหรับการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาไปกำหนดไว้เป็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

(๒.๑) เพิ่มมาตรา ๑๗ (๑/๑) ดังนี้

(๒.๑.๑) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมเพื่อให้มีอำนาจออกระเบียบกำหนดเบี้ยประชุมสำหรับข้าราชการตุลาการซึ่งเข้าร่วมการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

(๒.๑.๒) แก้ไขหลักการที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกามีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด เป็นกำหนดให้สิทธิเฉพาะข้าราชการตุลาการซึ่งเข้าร่วมการประชุมใหญ่ของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเท่านั้นที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม เพื่อมิให้

ส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณในระยะยาวตลอดจนความเหลื่อมล้ำในภาพรวมของระบบค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามข้อสังเกตของสำนักงบประมาณ

(๒.๒) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยเบี้ยประชุมในการประชุมใหญ่และการประชุมแผนกคดีในศาลฎีกาและศาลชั้นอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีผลใช้บังคับได้จนกว่าจะมีการออกระเบียบตามมาตรา ๑๗ (๑/๑)

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

๔.๑ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของผู้พิพากษาให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น จึงเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมมีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างละเอียด รอบคอบ และเที่ยงธรรม

๔.๒ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ให้รวมถึงการกำหนดเบี้ยประชุมให้แก่ข้าราชการตุลาการซึ่งเข้าร่วมการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของผู้พิพากษาให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น จึงเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมมีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างละเอียด รอบคอบ และเที่ยงธรรม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๖๑

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.*

.....

การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้เป็นการแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา ตามมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๙ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วสมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้วจะมีข้อดีดังนี้^๑

๑. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้พิพากษาให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น จึงเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมจะมีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างละเอียดรอบคอบและเที่ยงธรรม ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น

๒. ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำให้การพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้นและทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วสมกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายและสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวก รวมทั้งการพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทยให้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งถือว่ามีความคุ้มค่าในแง่งบประมาณที่ใช้และไม่เป็นการสร้างภาระให้แก่ประชาชนแต่อย่างใด และประชาชนไม่ถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

* เรียบเรียงโดย นายทศวิมล เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

^๑ ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา), ข้อ ๕.๔ ประโยชน์ที่จะได้รับ.

ภาคผนวก

- : ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๘๑๖ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่
และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

ภาค ๑
บททั่วไป

ลักษณะ ๒
ศาล

หมวด ๒
การคัดค้านผู้พิพากษา

มาตรา ๑๑ เมื่อคดีถึงศาล ผู้พิพากษาคคนหนึ่งคนใดในศาลนั้นอาจถูกคัดค้านได้ในเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ถ้าผู้พิพากษานั้นมีผลประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับคดีนั้น
- (๒) ถ้าเป็นญาติเกี่ยวข้องกับคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง คือว่าเป็นบุพการี หรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น
- (๓) ถ้าเป็นผู้ที่ได้ถูกอ้างเป็นพยานโดยที่ารู้ได้เห็นเหตุการณ์ หรือโดยเป็นผู้เชี่ยวชาญมีความรู้เป็นพิเศษเกี่ยวข้องกับคดีนั้น
- (๔) ถ้าได้เป็นหรือเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้แทนหรือได้เป็นทนายความของคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาแล้ว
- (๕) ถ้าได้เป็นผู้พิพากษานั่งพิจารณาคดีเดียวกันนั้นในศาลอื่นมาแล้ว หรือเป็นอนุญาโตตุลาการมาแล้ว
- (๖) ถ้ามีคดีอีกเรื่องหนึ่งอยู่ในระหว่างพิจารณาซึ่งผู้พิพากษานั้นเอง หรือภริยา หรือญาติทางสืบสายโลหิตตรงขึ้นไป หรือตรงลงมาของผู้พิพากษานั้นฝ่ายหนึ่ง พินาทกับคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือภริยา หรือญาติทางสืบสายโลหิตตรงขึ้นไปหรือตรงลงมาของคู่ความฝ่ายนั้นอีกฝ่ายหนึ่ง
- (๗) ถ้าผู้พิพากษานั้นเป็นเจ้าของหรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

มาตรา ๑๒ เมื่อศาลใดมีผู้พิพากษาแต่เพียงคนเดียว ผู้พิพากษานั้นอาจถูกคัดค้านด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในมาตราก่อนนี้ได้ หรือด้วยเหตุประการอื่นอันมีสภาพร้ายแรงซึ่งอาจทำให้การพิจารณาหรือพิพากษาคดีเสียความยุติธรรมไป

มาตรา ๑๓ ถ้ามีเหตุที่จะคัดค้านได้อย่างใดอย่างหนึ่งดังที่กล่าวไว้ในสองมาตราก่อน เกิดขึ้นแก่ผู้พิพากษาคนใดที่นั่งในศาล

(๑) ผู้พิพากษานั้นเองจะยื่นคำบอกกล่าวต่อศาลแสดงเหตุที่ตนอาจถูกคัดค้าน แล้วขอถอนตัวออกจากการนั่งพิจารณาคดีนั้นก็ได้

(๒) คู่ความที่เกี่ยวข้องอาจยกข้อคัดค้านขึ้นอ้างโดยทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาล แต่ถ้าตนได้ทราบเหตุที่ฟังคัดค้านได้ก่อนวันสืบพยาน ก็ให้ยื่นคำร้องคัดค้านเสียก่อนวันสืบพยานนั้นหรือถ้าทราบเหตุที่ฟังคัดค้านได้ในระหว่างพิจารณา ก็ให้ยื่นคำร้องคัดค้านไม่ช้ากว่าวันนัดสืบพยานครั้งต่อไป แต่ต้องก่อนเริ่มสืบพยานเช่นว่านั้น

เมื่อได้ยื่นคำร้องดังกล่าวแล้ว ให้ศาลงดกระบวนการพิจารณาทั้งปวงไว้ก่อนจนกว่าจะได้มีคำชี้ขาดในเรื่องที่คัดค้านนั้นแล้ว แต่ความข้อนี้มีให้ใช้แก่กระบวนการพิจารณาซึ่งจะต้องดำเนินโดยมิชักช้า อนึ่ง กระบวนการพิจารณาทั้งหลายที่ได้ดำเนินไปก่อนได้ยื่นคำร้องคัดค้านก็ดี และกระบวนการพิจารณาทั้งหลายในคดีที่จะต้องดำเนินโดยมิชักช้า แม้ถึงว่าจะได้ดำเนินไปภายหลังที่ได้ยื่นคำร้องคัดค้านก็ดี เหล่านี้ย่อมสมบูรณ์ไม่เสียไป เพราะเหตุที่ศาลมีคำสั่งยอมฟังคำคัดค้าน เว้นแต่ศาลจะได้กำหนดไว้ในคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ถ้าศาลใดมีผู้พิพากษาคนเดียว และผู้พิพากษานั้นถูกคัดค้าน หรือถ้าศาลใดมีผู้พิพากษาหลายคน และผู้พิพากษาทั้งหมดถูกคัดค้าน ให้ศาลซึ่งมีอำนาจสูงกว่าศาลนั้นตามลำดับเป็นผู้ชี้ขาดคำคัดค้าน

ถ้าศาลใดมีผู้พิพากษาหลายคน และผู้พิพากษาที่มีได้ถูกคัดค้านรวมทั้งข้าหลวงยุติธรรม ถ้าได้นั่งพิจารณาด้วยมีจำนวนครบที่จะเป็นองค์คณะและมีเสียงข้างมากตามที่กฎหมายต้องการ ให้ศาลเช่นว่านั้นเป็นผู้ชี้ขาดคำคัดค้าน แต่ในกรณีที่อยู่ในอำนาจของผู้พิพากษาคนเดียวจะชี้ขาดคำคัดค้าน ห้ามมิให้ผู้พิพากษานั้นมีคำสั่งให้ยกคำคัดค้าน โดยผู้พิพากษาอีกคนหนึ่งหรือข้าหลวงยุติธรรมมิได้เห็นพ้องด้วย

ถ้าศาลใดมีผู้พิพากษาหลายคน และผู้พิพากษาที่มีได้ถูกคัดค้าน แม้จะนับรวมข้าหลวงยุติธรรมเข้าด้วย ยังมีจำนวนไม่ครบที่จะเป็นองค์คณะและมีเสียงข้างมากตามที่กฎหมายต้องการ หรือถ้าผู้พิพากษาคนเดียวไม่สามารถมีคำสั่งให้ยกคำคัดค้านเสียด้วยความเห็นพ้องของผู้พิพากษาอีกคนหนึ่ง หรือข้าหลวงยุติธรรมตามที่บัญญัติไว้ในวรรคก่อน ให้ศาลซึ่งมีอำนาจสูงกว่าศาลนั้นตามลำดับเป็นผู้ชี้ขาดคำคัดค้าน

ลักษณะ ๖

คำพิพากษาและคำสั่ง

หมวด ๒

ข้อความและผลแห่งคำพิพากษาและคำสั่ง

มาตรา ๑๔๐^๑ การทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้ดำเนินตามข้อบังคับต่อไปนี้

(๑) ศาลจะต้องประกอบครบถ้วนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยเขตอำนาจศาล และอำนาจผู้พิพากษา

(๒) ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยผู้พิพากษาหลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก จำนวนผู้พิพากษาฝ่ายข้างมากนั้น ในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ต้องไม่น้อยกว่าสองคน และในศาลฎีกาไม่น้อยกว่าสามคน ในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ถ้าผู้พิพากษาคคนใดมีความเห็นแย้งก็ให้ผู้พิพากษาคคนนั้นเขียนใจความแห่งความเห็นแย้งของตนกลัดไว้ในสำนวน และจะแสดงเหตุผลแห่งข้อแย้งไว้ด้วยก็ได้

ในศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ถ้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ หรือประธานศาลฎีกาแล้วแต่กรณี เห็นสมควร จะให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดในคดีเรื่องใด โดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้ หรือถ้ามีกฎหมายกำหนดให้วินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีเรื่องใด โดยที่ประชุมใหญ่ ก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่^๒

ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๓ ที่ประชุมใหญ่นั้น สำหรับศาลอุทธรณ์ให้ประกอบด้วยอย่างน้อยผู้พิพากษาหัวหน้าคณะไม่น้อยกว่า ๑๐ คน สำหรับศาลฎีกาให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนผู้พิพากษาแห่งศาลนั้น และให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ หรือประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี หรือผู้ทำการแทน เป็นประธาน

คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งได้ด้วย

(๓) การอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้อ่านข้อความทั้งหมดในศาลโดยเปิดเผย ตามเวลาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายนี้ ต่อหน้าคู่ความทั้งสองฝ่าย หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลจดลงไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือในรายงานซึ่งการอ่านนั้น และให้คู่ความที่มาศาลลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

ถ้าคู่ความไม่มาศาล ศาลจะงดการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลจดแจ้งไว้ในรายงาน และให้ถือว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้อ่านตามกฎหมายแล้ว

เมื่อศาลที่พิพากษาคดี หรือที่ได้รับคำสั่งจากศาลสูงให้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งตามบทบัญญัติในมาตรานี้วันใด ให้ถือว่าวันนั้นเป็นวันที่พิพากษาหรือมีคำสั่งคดีนั้น

^๑ มาตรา ๑๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙

^๒ มาตรา ๑๔๐ (๒) วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๔๑ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทำเป็นหนังสือ และต้องกล่าวหรือแสดง

(๑) ชื่อศาลที่พิพากษาคดีนั้น

(๒) ชื่อคู่ความทุกฝ่ายและผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้แทน ถ้าหากมี

(๓) รายการแห่งคดี

(๔) เหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง

(๕) คำวินิจฉัยของศาลในประเด็นแห่งคดีตลอดทั้งค่าฤชาธรรมเนียม

คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นต้องลงลายมือชื่อผู้พิพากษาที่พิพากษาหรือทำคำสั่ง หรือถ้าผู้พิพากษาคงใดลงลายมือชื่อไม่ได้ ก็ให้ผู้พิพากษาอื่นที่พิพากษาหรือทำคำสั่งคดีนั้นหรืออธิบดีผู้พิพากษาแล้วแต่กรณี จดแจ้งเหตุที่ผู้พิพากษาคงนั้นมิได้ลงลายมือชื่อและมีความเห็นฟ้องด้วยคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น แล้วกลัดไว้ในสำนวนความ

ในกรณีที่ศาลมีอำนาจทำคำสั่งหรือพิพากษาคดีได้ด้วยวาจา การที่ศาลจะต้องทำรายงานเกี่ยวกับคำสั่งหรือคำพิพากษานั้นไม่จำเป็นต้องจดแจ้งรายการแห่งคดีหรือเหตุผลแห่งคำวินิจฉัย แต่เมื่อคู่ความฝ่ายใดแจ้งความจำนงที่จะอุทธรณ์หรือได้ยื่นอุทธรณ์ขึ้นมา ให้ศาลมีอำนาจทำคำชี้แจงแสดงรายการข้อสำคัญ หรือเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยกลัดไว้กับบันทึกนั้นภายในเวลาอันสมควร

(๕)

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
 เลขรับ ๙๑๒๐
 วันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๖๑
 เวลา ๑๑.๕๐ น.
 สำนักนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๘๑๖

๑ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 วันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๖๑ วันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๖๑
 เวลา ๑๓.๑๑ ส่ง พจน.
 สำนักการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
 วันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๖๑
 วันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๖๑
 เวลา ๑๓.๑๕ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒ (วณิช)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๒๑ (0วณิช/๐๙/หนังสือ/๐๐๘)

www.cabinet.thaigov.go.th

(๖)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์
การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหา
โดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒))

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่
ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์
และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไป
ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยผู้พิพากษาหลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามความเห็นของฝ่ายข้างมาก ในศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ ถ้าผู้พิพากษาคงใดมีความเห็นแย้งก็ให้ผู้พิพากษานั้นเขียนใจความแห่งความเห็นแย้งและเหตุผลของตนกลัดไว้ในสำนวน

ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ถ้าประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกาแล้วแต่กรณี เห็นสมควร จะให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดในคดีเรื่องใดโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีก็ได้หรือถ้ามีกฎหมายกำหนดให้วินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีเรื่องใดโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี แล้วแต่กรณี

ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกานั้น ให้ประกอบด้วยผู้พิพากษาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้พิพากษาในศาลนั้นหรือในแผนกคดีที่มีการประชุม

และให้ประธานของศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกา ประธานแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี หรือผู้ทำการแทน เป็นประธาน

คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษา หรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่า ปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย”

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบถึงกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้มีการวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาได้ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒))

๒.๒ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของผู้พิพากษาให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น จึงเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมมีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างละเอียดรอบคอบ และเที่ยงธรรม

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์
และศาลฎีกา)

ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา และให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่เข้าร่วมในการประชุมได้รับเชิญประชุมตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด) ระหว่างวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และต่อมาในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวและส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการกำหนดเบี้ยประชุมสำหรับการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งนำหลักการเกี่ยวกับการกำหนดเบี้ยประชุมสำหรับการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาไปกำหนดไว้เป็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมในการกำหนดเบี้ยประชุมให้แก่ข้าราชการตุลาการซึ่งเข้าร่วมการประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๗๔๒ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

ดังนั้น เพื่อให้การตรากฎหมายของสำนักงานศาลยุติธรรมสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานศาลยุติธรรมจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ดังนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

๑.๑.๑ สำนักงานศาลยุติธรรมจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย

๑.๑.๒ การประชุมเพื่อพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายของสำนักงานศาลยุติธรรม

โดยที่มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการศาลยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับงานบริหารราชการและงานธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน และประเพณีปฏิบัติของทางราชการศาลยุติธรรม และ (๒) ของมาตราดังกล่าว กำหนดให้ ก.บ.ศ. มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบในการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนของศาลยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหา โดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว

๑.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมได้รับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ผ่านทางเว็บไซต์ <http://lawsurvey.coj.go.th> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <http://www.coj.go.th> หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <http://www.jla.coj.go.th> หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย ระหว่างวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น ๑๕ วัน

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)

- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

๑.๓ กลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมได้แจ้งการประกาศการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา) ไปยังหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อแจ้งให้ผู้พิพากษา ข้าราชการศาลยุติธรรม บุคลากรในหน่วยงาน กระบวนการยุติธรรมและบุคคลทั่วไป เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ตามวันเวลาดังกล่าวข้างต้น

๒. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดประเด็นการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ หลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)

- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

ประเด็นที่ ๒ กำหนดองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)

- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

ประเด็นที่ ๓ กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)

- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

ประเด็นที่ ๔ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ผลการรับฟัง

จำนวนผู้แสดงความคิดเห็น ทั้งสิ้น ๑๐๒ คน

- เห็นด้วย จำนวน ๑๐๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๐)

- ไม่เห็นด้วย จำนวน ๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๐)

๓. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น และการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ประเด็นที่ ๑ หลักเกณฑ์การวินิจฉัยปัญหาโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา

- เห็นชอบ เนื่องจากเป็นการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการในการประชุมใหญ่และประชุมแผนกคดีในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาให้สอดคล้องกับโครงสร้างศาลและระบบวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เปลี่ยนแปลงไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีพิเศษต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดีให้มีความรอบคอบ เป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าการพิจารณาของศาลยุติธรรมได้มีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างละเอียด รอบคอบ และเที่ยงธรรม

ประเด็นที่ ๒ กำหนดองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

- ไม่มีข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่ ๓ กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี และต้องระบุไว้ด้วยว่าปัญหาข้อใดได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดี ผู้พิพากษาที่เข้าประชุมแม้มิใช่เป็นผู้นั่งพิจารณา ก็ให้มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งในคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลชั้นอุทธรณ์ให้ทำความเห็นแย้งพร้อมเหตุผลได้ด้วย

- มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๖ คน จากจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด ๑๐๓ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘) เห็นว่า การให้วินิจฉัยคดีโดยที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีนั้น ไม่ควรตัดสิทธิในการนำคดีเข้าที่ประชุมใหญ่ได้แม้จะได้อำนาจโดยที่ประชุมแผนกคดีแล้วก็ตาม เพราะเป็นการกระทบหลักการพิจารณาคดีโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา ซึ่งเป็นการวางหลักกฎหมายสำคัญที่มีผลกระทบต่อสังคม ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติเป็นเวลายาวนาน

คำชี้แจง

การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐ (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในครั้งนี้ แม้ที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแห่งคดีแล้วก็ไม่ตัดสิทธิที่จะนำเข้าสู่การวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแต่อย่างใด เพียงแต่กำหนดให้ในคดีซึ่งที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีได้วินิจฉัยปัญหาแล้ว คำพิพากษาหรือคำสั่งต้องเป็นไปตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีเท่านั้น

ประเด็นที่ ๔ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรับรองว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

- ไม่มีข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

สมยศ วงษ์ดี ร่าง/พิมพ์/ทาน

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑